Concept
Dit is de reactie van PvdA Staphorst op de kadernota 2026

Er is veel onrust en geweld in de wereld. Er vallen te veel onschuldige slachtoffers. Zolang dat is, zullen mensen op de vlucht gaan, ook naar Europa en Nederland. Wellicht zullen mensen ook in de nabije toekomst moeten vluchten voor de gevolgen van het klimaat.

Er was vorige week een NAVO top in Nederland en daar is vastgesteld dat Europa bereid is om 5% van het bruto binnenlands product te gebruiken voor defensie. Dat is heel veel geld. Waar ook GroenLinks PvdA voor heeft gestemd.
En toch komt bij mij dat pacifistische duveltje van vroeger uit het doosje. Wordt de wereld beter en mooier door meer bewapening. Misschien niet.

Dit als inleiding, om te duiden dat deze kadernota vooral niet in beton gegoten is en dat we vooral de menselijke maat moeten houden. Dus investering in de inwoners en het sociaal domein. Omkijken naar elkaar.

Wat is volgens het college Noodzakelijk en verplicht

De organisatie bestaat uit mensen en goed werkgeverschap moet voorop staan.
Voor het college houdt goed werkgeverschap in:
Uitbreiding formatie structureel 4,4 fte op 185 fte
Uitbreiding opleidingsbudget
Uitbreiding digitalisering
Hierdoor blijft de organisatie groeien en om meer geld vragen.
Het is volgens het college en naar aanleiding van het rapport Mooiwark een gegeven dat er structureel bijna een half miljoen bij moet. Het is noodzakelijk.
Hoe reëel is het om te denken dat alle (extra) vacatures ingevuld gaan worden en ingevuld blijven?

En wat is Nuttig en wenselijk
Wij, de PvdA, prioriteren dan Fietspad Heerenweg, Reconstructie Poeleweg, Vervangingsbudget speelruimte, Subsidie mantelzorgondersteuning en minimafonds omzetten in Sam & Overijssel.
Vooral Sam & Overijssel juichen wij van harte toe.
Oversteek zwembad hoort bij het munitiedepot en haar infrastructuur. Het munitiedepot wordt trouwens niet genoemd in deze kadernota maar zal in de toekomst zeker invloed hebben op onze begrotingen en meerjarenraming. Wachten we op het 2e kamerbesluit?

Groenonderhoud en het niveau van dit onderhoud moeten en gaan we het nog over hebben in 2025. Wij vinden onderhoud openbare ruimte belangrijk en daar is de gemeente verantwoordelijk voor.

Wat ons bevreemdt is dat MFA Noorderslag en Sportvoorzieningen Rouveen genoemd worden als nuttig en wenselijk maar dat IJhorst nergens genoemd wordt. Uiterlijk in 2029 staat onderhoud en/of renovatie van de voetbalaccomodatie in IJhorst op de agenda. Daarnaast zijn de plannen voor een MFA IJhorst in volle gang. Heeft het college geen vertrouwen in een mooie afloop of wil het college geen geld beschikbaar stellen? Dan vinden wij dat het college met twee maten meet. Wel geld voor sport en bewegen in Staphorst en Rouveen en niet in IJhorst. Rouveen staat als pm vanaf 2028 dat kan toch ook voor IJhorst?

Gemeentewerf staat ook als pm post. Het college weet heel goed dat de gemeentewerf voor 2030 geld gaat kosten. Waarom niet op geld gezet?

En wat zijn de Politieke keuzes?
Het is duidelijk een politieke keuze om de maatregelen pas in 2027/2028 in te laten gaan behalve de hervormingsagenda van welzijn. Dat laatste is mooi.

Er moet stevig geïnvesteerd worden in het brede welzijnswerk. We lopen schandalig uit de pas met de landelijke bezetting in het welzijnswerk. Het oude credo van een onsje welzijn is een kilo zorg klopt nog steeds.
Een vraag aan het college:
Waarom de OZB verhoging pas in 2027 invoeren en niet al in 2026. 2026 was toch het ravijnjaar. Tilt het college dit bewust over de gemeenteraadsverkiezingen heen?

Ook de toeristenbelasting wordt pas in 2028 verhoogd met € 1,75 naar een tarief waar de omliggende gemeentes nu op zitten. Moeten we niet vooruit kijken en al vast naar € 2,00 verhogen. We zijn dan al 3 jaar verder en we willen niet al te vaak de tarieven veranderen.

En wat zijn de Incidentele ontwikkelingen
Er zijn veel organisatie lasten en dan vooral in 2026. Het college denkt dat de incidentele formatieuitbreiding in 2029 een halt is toegeroepen. Terwijl de organisatie de afgelopen 5 jaar alleen maar is gegroeid en blijft groeien met 4,4 Fte, ondanks of dankzij Mooiwark. Het beleidshuis en het omgevingsplan behorende bij de omgevingswet staan alleen voor 2026 op de begroting. Maar met het enorme cyclische gehalte van de omgevingsvisie zullen deze toch ook nooit af zijn? De agrarische coaching houdt na 2027 op. Los van dat boeren het zwaar blijven hebben zolang er geen duidelijkheid gegeven wordt door dit demissionaire kabinet en los van dat deze raad altijd steun uitspreekt voor haar boeren, vinden wij het best bijzonder dat de gemeente betaalt voor agrarische coaching. Ook andere ondernemers en inwoners kunnen het zwaar hebben. Is het wel een kerntaak? In het kader van Mooiwark zou je hier anders over kunnen denken.

Energie en klimaat
De onderschrijding van 200.000 bij energie en klimaat zegt ons dat het werk behoorlijk stil ligt, al dan niet door onderbezetting of geen prioritering. Bestemmingsreserve van 1 miljoen wordt de komende 2 jaar gebruikt, daarom staat het niet op geld in deze kadernota.
Het was vandaag ongekend warm en dat is niet incidenteel meer. Laten we zorgen dat wij ons goed aan de klimaatdoelen houden en het grote prioriteit geven. Aan het begin van mijn betoog had ik het over klimaatvluchtelingen. We moeten zuinig zijn op onze wereld.

En tenslotte welke voorstellen gaat niet door, tenminste als het aan het college ligt.

Met veel pijn en moeite is uiteindelijk een cultuurnota tot stand gekomen. Wij waren met de inhoud niet heel blij omdat het nogal was gericht op behoudende cultuur. Nu zegt het college dat sociaal cultureel werk afhankelijk moet worden van externe subsidies. Onze cultuurmakelaar mag dat uitzoeken. Blijkbaar vindt het college zelfs behoudende cultuur niet belangrijk. Wij scharen cultuur onder het onsje welzijn en de kilo zorg. En dan cultuur in de brede zin van het woord: Kunst en Cultuur! We hebben het al zo weinig in Staphorst.
Wonen is het allerbelangrijkste thema voor de PvdA. We hebben met z'n allen hard gewerkt aan de woonvisie (en er is al veel geld ingestopt) en die visie moet nu worden uitgewerkt. Nu het op de uitvoering aankomt trekt de gemeente de handen er vanaf. Vinden wij niet goed. Wij zijn en blijven verantwoordelijk voor het halen van onze woondoelen, 1000 voor 2030 en nog eens 1000 na 2030.

De algemene bijstand en het reintegratiebudget worden mede gefinancierd uit reserves vluchtelingen, met het argument dat we meer statushouders huisvesten dan verplicht is. We huisvesten meer statushouders omdat we een tussenvoorziening hebben, geen huizen.
Klopt mijn redenatie dat de reserve vluchtelingen binnen het sociaal domein gebruikt wordt voor een breder doelgroep dan alleen vluchtelingen.
Vervolgens vloeit het overschot in het sociaal domein naar de algemene reserve. Terwijl jeugdzorg te laag begroot werd. Dus eigenlijk is dit een boekhoudkundig trucje om vluchtelingenreserves naar de algemene reserves te sluizen. Toch?

Wij hadden een technische vraag gesteld over de te lage indexering van de gemeente. Het antwoord was dat het college de indexering van 1,5 % gaat heroverwegen bij de begroting van 2026. Waarom niet in al deze kadernota?

Tenslotte

Het college presenteert een sluitende kadernota. Maar met een aantal stelposten. Als alle stelposten ingevuld gaan worden, wordt het echt een ander verhaal. Begraafplaats, groenonderhoud, sportvoorzieningen Rouveen, gemeentewerf op geld zetten en dan hebben we absoluut geen sluitende kadernota.
En dan heb ik nog niet eens over het IHP, MFA IJhorst, infrastructuur munitiedepot of een AZC
Dus voor ons is dit geen sluitende kadernota.

En nog 1 heel praktisch ding over ons raadswerk: we hebben het er vaak over gehad en volgens mij was iedereen het er wel mee eens. In de raadsvoorstellen moet vast het kopje bewonersparticipatie of overheidsparticiaptie worden opgenomen. Het zou erg helpend zijn. Ook als er dan komt te staan geen participatie.

Liesbert Lubberink
PvdA Staphorst
Juli 2025